

Kontanthjælpsmodtagere

Udfald af dagpenge har øget antallet af kontanthjælpsmodtagere

Antallet af kontanthjælpsmodtagere har været meget debatteret ikke mindst i forlængelse af diskussionen om et nyt 'moderne' kontanthjælpsloft. Stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere tog under denne krise ekstra fart i 2013. Det skyldtes det ekstraordinært store udfald af dagpengesystemet i 2013. Den hårde indfasning af dagpengereformen betød nemlig, at mange i løbet af meget kort tid mistede retten til dagpenge i 2013 og i stedet modtog den særlige uddannelsesyndelse og senere den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, som regnes med i antallet af kontanthjælpsmodtagere. En del af problemet omkring antallet af kontanthjælpsmodtagere, er derfor skabt af VK's dagpengereform.

af chefanalytiker **Erik Bjørsted**

17. april 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Antallet af kontanthjælpsmodtagere er vokset kraftigt under krisen, men i løbet af 2013 tog stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere pludselig til. Den store stigning i 2013 skyldes i høj grad det ekstraordinært store udfald af dagpengesystemet i 2013.
- Den hårde indfasning af dagpengereformen betød, at mange i løbet af meget kort tid mistede retten til dagpenge i 2013, og i stedet modtog den særlige uddannelsesyndelse og senere den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, som regnes med i antallet af kontanthjælpsmodtagere.
- En del af problemet med de mange kontanthjælpsmodtagere er altså selvforskyldt pga. de ændrede dagpengeregler, som den tidligere VK-regering gennemførte.
- Fra december 2012 til december 2013 voksede antallet af kontanthjælpsmodtagere med ca. 20.000 fuldtidspersoner, men ser man bort fra de midlertidige foranstaltninger i form af den særlige uddannelsesstøtte, var stigningen i antallet kun på 7.000 fuldtidspersoner.

Kontakt

Chefanalytiker
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Udfald af dagpengesystemet øgede i 2013 antallet af kontanthjælpsmodtagere

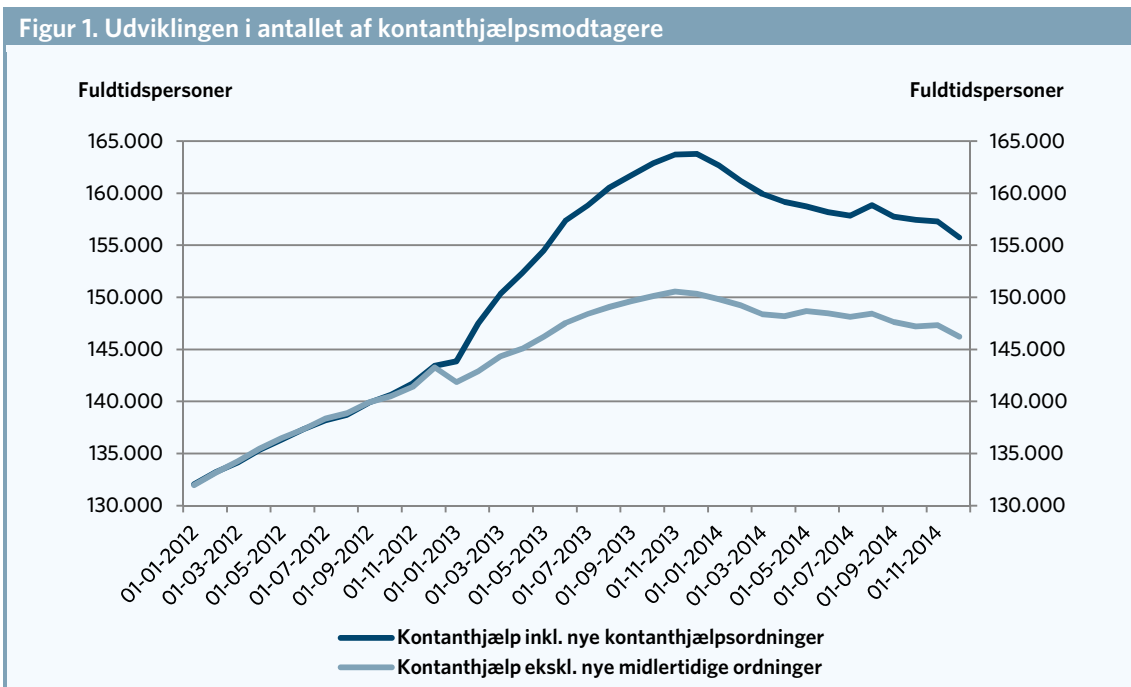
Antallet af kontanthjælpsmodtagere har været kraftigt debatteret ikke mindst i forlængelse af diskussionen om et nyt og moderne kontanthjælpsloft. Antallet af kontanthjælpsmodtagere er meget naturligt vokset under denne krise, men i 2013 tog stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere dog yderligere fart.

Samlet set voksede antallet af kontanthjælpsmodtagere fra december 2012 til december 2013 således med godt 20.000 fuldtidspersoner og i løbet af 2013 kunne man observere de største stigninger i antallet af kontanthjælpsmodtagere man har målt under krisen.

De store stigninger i antallet af kontanthjælpsmodtagere i 2013 er sammenfaldende med det store udfald af dagpengesystemet i 2013, hvor ca. 33.500 personer faldt for dagpengegrænsen.

Ser man bort fra den særlige uddannelsesstøtte og den midlertidige arbejdsmarkedsydelse - som er foranstaltninger for at sikre et indkomstgrundlag for de ledige, som faldt ud af dagpengesystemet, og som tælles med i antallet af kontanthjælpsmodtagere - er stigningen i samme periode kun på 7.000 fuldtidspersoner. Udfaldet af dagpengesystemet øgede i 2013 altså antallet af kontanthjælpsmodtagere med op imod 13.000 fuldtidspersoner.

Lidt firkantet kan man altså sige, at den store stigning i antallet af kontanthjælpsmodtagere vi så i 2013, skyldes det ekstraordinært store udfald i forbindelse med at man afkortede dagpengeperioden. Det fremgår af figur 1.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret. Den seneste måned (december 2014) skal tolkes forsigtigt, da der erfaringsmæssigt er forsinkede indberetninger. Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriet.

Indfasningen af dagpengereformen betød, at ekstraordinært mange mistede retten til dagpenge specielt i begyndelsen af 2013. Derfor tog stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere også til, fordi de

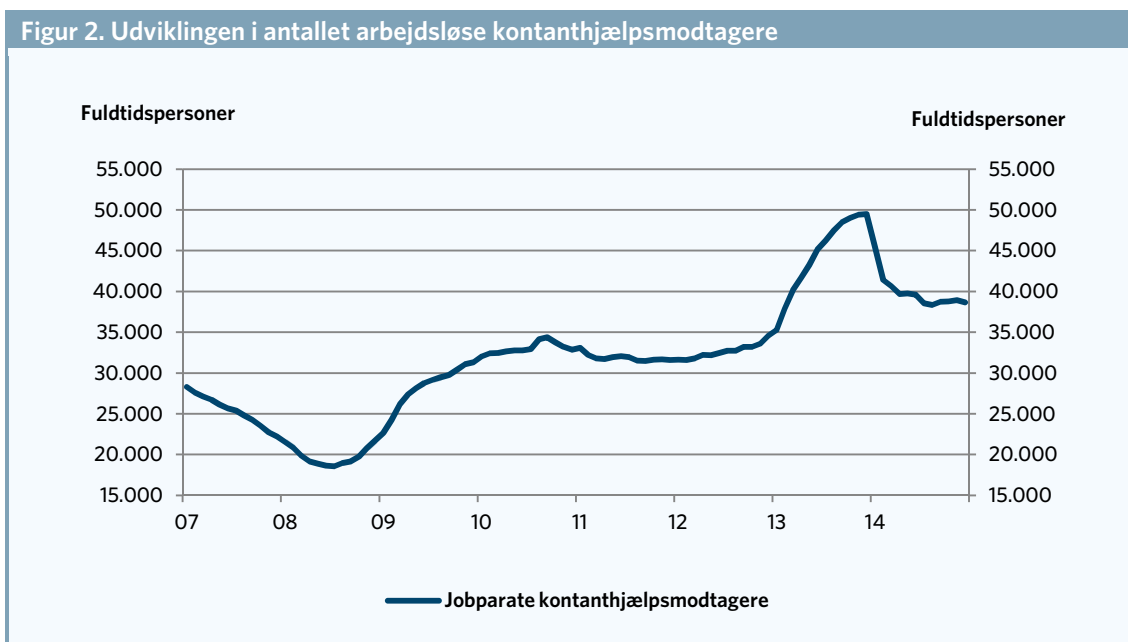
særlige foranstaltninger, som den særlige uddannelsesydelse og den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, tælles med i antallet af kontanthjælpsmodtagere.

Det er især gruppen af arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere der voksede i 2013

Ser man på den del af kontanthjælpsmodtagerne, som regnes med i bruttoledigheden – dvs. de kontanthjælpsmodtagere, som er erklæret jobparate eller åbenlyst uddannelsesparate, og som skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet – er den pukkel af kontanthjælpsmodtagere, som udfaldet af dagpengesystemet skabte, særlig tydelig.

Det skyldes, at langt de fleste af de personer, der modtager den særlige uddannelsesydelse eller den midlertidige arbejdsmarkedsydelse indregnes i bruttoledigheden.¹

Fra 2010 og frem til udgangen af 2012, lå antallet af arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere relativt stabilt omkring 30-35.000 fuldtidspersoner. Da udfaldet af dagpengesystemet for alvor begyndte i 2013 voksede antallet dog voldsomt og ramte ved udgangen af 2013 ca. 50.000 fuldtidspersoner. Det fremgår af figur 2.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret. Den seneste måned (december 2014) skal tolkes forsigtigt, da der erfaringsmæssigt er forsinkede indberetninger. Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriet og Danmarks Statistik.

En del af problemet med antallet af kontanthjælpsmodtagere er selvforskyldt

Når man diskuterer antallet af kontanthjælpsmodtagere herhjemme skal man huske på, at Danmark har været ramt af en hård krise, hvor der er gået mange arbejdspladser tabt. Derfor er det også helt naturligt, at antallet af kontanthjælpsmodtagere er vokset under krisen.

En del af stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere er dog selvforskyldt pga. dagpengereformen. Fremadrettet bliver udfaldet af dagpengesystemet formegentlig også højere end vi har været vant til.

¹ Der er en mindre del, som fritages fra rådighedsforpligtigheden pga. ferie eller midlertidig sygdom, og som derfor ikke indgår i bruttoledigheden.

De første skøn tilsagde, at 2-4.000 ville falde ud årligt, men flere økonomer mener, at det årlige udfald, når tiderne i dansk økonomi bliver mere normale årligt kan være på ca. 10.000 personer eller flere.

Dermed risikerer man også, at der kommer flere over i kontanthjælpsystemet end man oprindeligt regnede med. Derudover skal man være opmærksom på, at hvis man gør det endnu vanskeligere at opnå ret til førtidspension og sygedagpenge mm., vil der underliggende også komme flere over i kontanthjælpsystemet, fordi mange simpelthen ikke er kampdygtige til arbejdsmarkedet.

Endelig er der grund til at påpege, at det trods alt er begyndt at gå den rigtige vej. Antallet af kontanthjælpsmodtagere er faktisk faldet med ca. 6.000 fuldtidspersoner siden det toppede i december 2013.

Det er særligt blandt de unge, at antallet af kontanthjælpsmodtagere er faldet og sammenlignet med tidligere år ser det faktisk ud til, at flere unge kontanthjælpsmodtagere enten er kommet i arbejde eller er gået i gang med en uddannelse.